

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија
<http://fmu.ukim.edu.mk/>
тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

**СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА
ПРОГРАМА ПО
МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА**

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1T001	Солфеж 1	I	2	0	4
2.	1T021	Хармонија 1	I	2	0	6
3.	1K111	Пијано 1	I	1	0	4
4.	1T641	Основи на диригирање 1	I	2	0	4
5.	1T141	Историја на музиката 1	I	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
9.	1T002	Солфеж 2	II	2	0	4
10.	1T022	Хармонија 2	II	2	0	6
11.	1K112	Пијано 2	II	1	0	4
12.	1T642	Основи на диригирање 2	II	2	0	4
13.	1T142	Историја на музиката 2	II	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1T003	Солфеж 3	III	2	0	4
2.	1T023	Хармонија 3	III	2	0	6
3.	1K113	Пијано 3	III	1	0	4
4.	1T161	Свириење партитури 1	III	1	0	4
5.	1T143	Историја на музиката 3	III	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3

9.	1T004	Солфеж 4	IV	2	0	4
10.	1T024	Хармонија 4	IV	2	0	6
11.	1K114	Пијано 4	IV	1	0	4
12.	1T162	Свирење партитури 2	IV	1	0	4
13.	1T144	Историја на музиката 4	IV	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T081	Методика на музичката настава 1	V	2	0	6
2.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
3.	1T543	Музички инструменти со основи на аранжирање 1	V	2	0	4
4.	1T071	Музички форми со анализа 1	V	2	0	4
5.	1T145	Историја на музиката 5	V	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T082	Методика на музичката настава 2	VI	2	0	6
10.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
11.	1T544	Музички инструменти со основи на аранжирање 2	VI	2	0	4
12.	1T072	Музички форми со анализа 2	VI	2	0	4
13.	1T146	Историја на музиката 6	VI	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T083	Методика на музичката настава 3	VII	2	0	5

2.	1T273	Инструментална полифонија 1	VII	2	0	4
3.	1T073	Музички форми со анализа 3	VII	2	0	4
4.	1T221	Хармонска анализа 1	VII	2	0	4
5.	1T203	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1	VII	1	0	4
6.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T084	Методика на музичката настава 4	VIII	2	0	5
10.	1T274	Инструментална полифонија 2	VIII	2	0	4
11.	1T074	Музички форми со анализа 4	VIII	2	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	VIII	2	0	4
13.	1T204	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2	VIII	1	0	4
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Листа на изборни предмети

*листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1K117	Пијано 7	VII	1	0	3	ФМУ
2.	1K118	Пијано 8	VIII	1	0	3	ФМУ
3.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
7.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
8.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1И307	Вовед во популарната музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ

14.	1И308	Вовед во популарната музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	1И401	Вокална техника 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ
16.	1И402	Вокална техника 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ
17.	1Т231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	1Т232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	1Т241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	1Т242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	1Т711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	1Т712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	1И203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
24.	1И204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
25.	1И201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
26.	1И202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
27.	1И211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
28.	1И212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
29.	1Т131	Хорско пеене 1	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
30.	1Т132	Хорско пеене 2	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
31.	1Т133	Хорско пеене 3	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
32.	1Т134	Хорско пеене 4	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
33.	1Т135	Хорско пеене 5	V, VII	4	0	3	ФМУ
34.	1Т136	Хорско пеене 6	VI, VIII	4	0	3	ФМУ
35.	1Т137	Хорско пеене 7	VII	4	0	3	ФМУ
36.	1Т138	Хорско пеене 8	VIII	4	0	3	ФМУ
37.	1Д601	Историја на вокалната уметност и литература 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1Д602	Историја на вокалната уметност и литература 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1Т523	Техники на композирање во музиката на XX век 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	1Т524	Техники на композирање во музиката на XX век 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
41.	1Т281	Електронска музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	1Т282	Електронска музика 2	II, IV, VI,	2	0	3	ФМУ

			VIII				
43.	1T261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
44.	1T262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
45.	1T341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
46.	1T342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
47.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
48.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
49.	1T841	Традиционално пеење 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ
50.	1T842	Традиционално пеење 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ

ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА IV СЕМЕСТАР, СТУДЕНТОТ МОЖЕ ДА ПРЕМИНЕ НА ЕДНА ОД СЛЕДНИТЕ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА - НАСОКА НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T081	Методика на музичката настава 1	V	2	0	6
2.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
3.	1T543	Музички инструменти со основи на аранжирање 1	V	2	0	4
4.	1T071	Музички форми со анализа 1	V	2	0	4
5.	1T145	Историја на музиката 5	V	2	0	3
6.	1T301	Народен инструмент 1	V	2	0	3
7.	1T311	Оркестар на народни инструменти 1	V	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T082	Методика на музичката настава 2	VI	2	0	6
10.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
11.	1T544	Музички инструменти со основи на аранжирање 2	VI	2	0	4
12.	1T072	Музички форми со анализа 2	VI	2	0	4

13.	1T146	Историја на музиката 6	VI	2	0	3
14.	1T302	Народен инструмент 2	VI	2	0	3
15.	1T312	Оркестар на народни инструменти 2	VI	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T083	Методика на музичката настава 3	VII	2	0	5
2.	1T273	Инструментална полифонија 1	VII	2	0	4
3.	1T073	Музички форми со анализа 3	VII	2	0	4
4.	1T221	Хармонска анализа 1	VII	2	0	4
5.	1T203	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1	VII	1	0	4
6.	1T303	Народен инструмент 3	VII	2	0	3
7.	1T313	Оркестар на народни инструменти 3	VII	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T084	Методика на музичката настава 4	VIII	2	0	5
10.	1T274	Инструментална полифонија 2	VIII	2	0	4
11.	1T074	Музички форми со анализа 4	VIII	2	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	VIII	2	0	4
13.	1T204	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2	VIII	1	0	4
14.	1T304	Народен инструмент 4	VIII	2	0	3
15.	1T314	Оркестар на народни инструменти 4	VIII	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА - НАСОКА СОНОЛОГИЈА СО МУЛТИМЕДИЈА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T081	Методика на музичката настава 1	V	2	0	6
2.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
3.	1T543	Музички инструменти со основи на	V	2	0	4

		аранжирање 1				
4.	1T071	Музички форми со анализа 1	V	2	0	4
5.	1T145	Историја на музиката 5	V	2	0	3
6.	1T421	Сонологија со мултимедија 1	V	4	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T082	Методика на музичката настава 2	VI	2	0	6
10.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
11.	1T544	Музички инструменти со основи на аранжирање 2	VI	2	0	4
12.	1T072	Музички форми со анализа 2	VI	2	0	4
13.	1T146	Историја на музиката 6	VI	2	0	3
14.	1T422	Сонологија со мултимедија 2	VI	4	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T083	Методика на музичката настава 3	VII	2	0	5
2.	1T273	Инструментална полифонија 1	VII	2	0	4
3.	1T073	Музички форми со анализа 3	VII	2	0	4
4.	1T221	Хармонска анализа 1	VII	2	0	4
5.	1T203	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1	VII	1	0	4
6.	1T423	Сонологија со мултимедија 3	VII	4	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T084	Методика на музичката настава 4	VIII	2	0	5
10.	1T274	Инструментална полифонија 2	VIII	2	0	4
11.	1T074	Музички форми со анализа 4	VIII	2	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	VIII	2	0	4
13.	1T204	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2	VIII	1	0	4
14.	1T424	Сонологија со мултимедија 4	VIII	4	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

МУЗИЧКА ТЕОРИЈА И ПЕДАГОГИЈА - НАСОКА ХОРСКО ДИРИГИРАЊЕ

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T081	Методика на музичката настава 1	V	2	0	6
2.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
3.	1T543	Музички инструменти со основи на аранжирање 1	V	2	0	4
4.	1T071	Музички форми со анализа 1	V	2	0	4
5.	1T145	Историја на музиката 5	V	2	0	3
6.	1T115	Хорско диригирање 1	V	2	0	3
7.	1T191	Свирење хорски партитури 1	V	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T082	Методика на музичката настава 2	VI	2	0	6
10.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
11.	1T544	Музички инструменти со основи на аранжирање 2	VI	2	0	4
12.	1T072	Музички форми со анализа 2	VI	2	0	4
13.	1T146	Историја на музиката 6	VI	2	0	3
14.	1T116	Хорско диригирање 2	VI	2	0	3
15.	1T192	Свирење хорски партитури 2	VI	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T083	Методика на музичката настава 3	VII	2	0	5
2.	1T273	Инструментална полифонија 1	VII	2	0	4
3.	1T073	Музички форми со анализа 3	VII	2	0	4
4.	1T221	Хармонска анализа 1	VII	2	0	4
5.	1T203	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1	VII	1	0	4
6.	1T117	Хорско диригирање 3	VII	2	0	3
7.	1T193	Свирење хорски партитури 3	VII	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T084	Методика на музичката настава 4	VIII	2	0	5

10.	1T274	Инструментална полифонија 2	VIII	2	0	4
11.	1T074	Музички форми со анализа 4	VIII	2	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	VIII	2	0	4
13.	1T204	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2	VIII	1	0	4
14.	1T118	Хорско диригирање 4	VIII	2	0	3
15.	1T194	Свириење хорски партитури 4	VIII	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1				
2.	Код	1T001				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско дигрирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма:					

	<p>РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови.</p> <p>МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар).</p> <p>СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет.</p> <p>ДИКТАТ: едногласен</p>				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>	Paris: Max Eschig	1964	

		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 1				
2.	Код	1T021				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент					
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Основни хармонски структури (квинтакорди), поставување на квинтакордите во четиригласен хорски став, сродност на квинтакордите, поврзување на квинтакордите, октави и квинти, хармонизација на бас со консонантни квинтакорди, каденци, хармонизација на сопран со консонантни квинтакорди, квинтакорд на III стапало во мол (зголемен квинтакорд), сектакорди, поврзување на сектакорди и квинтакорди, меѓусебно поврзување на сектакордите, примена на сектакордите во хармонизација, намалени квинтакорди во врска со сектакорди, намалени квинтакорди како самостојни акорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол, фригиска каденца, доминантен септакорд: појава, функција, вртежи на доминантниот септакорд, изведување на постапки и поврзување со другите структури.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа				

14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на каденци, Бахови корали и генералбас		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		120 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на каденци и генералбас на пијано		20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови		
	17.4.	Активност и учество		5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
	3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969	
22.2.	Дополнителна литература					

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 1			
2.	Код	1K111			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф. м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за				

	интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала (до четири предзнака) ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			

		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 1				
2.	Код	1Т641				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	МТП и насоки: прва година / прв семестар Композиција: четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Оспособување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настани. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историјатот на диригирањето. Поставување на природен и функционален диригентски став, технички вежби за изучување на основните диригентски шеми (тактирање на 2, 3, 4, 5 и 6), нерамноделни метри (3, 5, 7, 9, 11 итн.), пододдели, предтакт, цезури, осамосталување на раце, легато и нонлегато гести, синкопи, полиритмика, динамика на гестот, промена на темпо. Запознавање со карактеристиките на различните ансамбли. Вежби за распевање на еднородни и мешани хорски ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					

13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4.	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	Не положил		
			од 51 до 100 бода	Положил		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самовалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пееење	СОКОМ	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 1
2.	Код	1Т141
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа,

		Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење. Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историскиот развој, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до епохата на музичката Ренесанса во западно-европската музика, т.е. до крајот на XVI век.				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување		Нумеричко		
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2
2.	Код	1T002
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диргирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диргирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> • Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци)			

		<ul style="list-style-type: none"> Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>	Paris: Max Eschig	1964
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977
	3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 2			
2.	Код	1T022			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни				

	знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент			
11.	Содржина на предметната програма: споредни септакорди во дур и во мол: структури, функционална припадност, поврзување со квинтакордите, меѓусебно поврзување на септакордите, дополнителни решенија на септакордите, мол дур, секвенци - изведба и примена на секвенците, доминантен нонакорд: структура, функција, вртежи на доминантниот нонакорд, изведување на постапки и поврзување со останатите структури, споредни нонакорди: изведување на постапки и поврзување со останатите структури. Дијатонски модулации: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модулации од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модулации врз основа на фригиско движење. Рекапитулација на дијатонските модулации. Модулации со помош на енхармонска замена на квинтакордите.			
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модулации, Бахови корали и генералбас	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		29 бодови
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.		20 бодови
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови
	17.4.	Активност и учество		5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</p> <ul style="list-style-type: none"> потпис 	

		• Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
		3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
		2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
		3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 2
2.	Код	1K112
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет)	Прв циклус

	цикрус)			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити 4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Класична соната (еден став)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 2			
2.	Код	1Т642			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	МТП и насоки: прва година / втор семестар Композиција: четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4

8.	Наставник	проф. м-р Сашо Татарчевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Основи на диригирање 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Осposобување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настапи. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.			
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на диригентската професија, предиспозиции, вештини и способности потребни за оформување на профилот на диригентот. Двогласни, тригласни и четиригласни композиции за еднороден и мешан хор и различни камерни инструментални ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
	17.4.	Завршен испит		80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пееење	СОКОМ	1999
		2.	Драган Шуплевски	Дафино вино црвено (зборник на композиции за еднородни хорови)	Културно-просветна заедница на град Скопје	1991
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната уметничка литература од сите музички епохи и стилови.			
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 2			
2.	Код	1Г142			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пееење. Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пееење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / втор семестар Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условности и специфични				

	развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Епохата на музичкиот Барок во западно-европската музика, од почетокот на 17-тиот до половината на 18-тиот век.					
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
2.	Ортаков, Бојан	Историја на	Скопје	2004		

				музиката, авторизирани предавања (скрипта)		
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
3.						

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 3				
2.	Код	1Т003				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија - насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија - насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник, изведувач-соло пејач): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музиката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар).					

	СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50</i>	Paris: Max Eschig	1964
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977
3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977		

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 3			
2.	Код	1Т023			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: хроматско движење и алтерација, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, несродни акорди во хроматиката, вонтонални доминанти: појава, настап, структури, поврзување. Хроматски модуляции: хроматски модуляции со помош на хроматска квинтна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска терцна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска промена на склопот на акордот. Рекапитулација на хроматските модуляции. Наполитански секстакорд и модилации со помош на наполитанскиот секстакорд. Зголемен секстакорд, квинтсекстакорд и терцквартакорд.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано (дома и во наставата)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на		30 часови

			пијано, свирење на модулации и генералбас.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		120 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.		20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови		
	17.4.	Активност и учество		5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
	3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Дубовский, Иосиф Игнатьевич, С. Евсеев, И.	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965	

			Способин, В. Соколов			
		2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
		3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 3				
2.	Код	1K113				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					

13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
22.2.	Дополнителна литература					

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 1			
2.	Код	1Т161			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/трет семестар	III семестар	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење хорски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и анализа на партитурите. Свирење двогласни, тригласни и четиригласни композиции во современи клучеви (хомофони и полифони композиции од периодот на ренесансата).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 75 часа работа дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи		75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			

	17.3.	Активност и учество			20	
	17.4.	Завршен испит			80	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Schinelli	Collana di composizioni polifoniche vocali sacre e profane	Edizionicurci - Milano	1960
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Д. Шуплевски	Зборник композиции за мешани хорови (избор од европската ренесанса)	Културно-просветна заедница на Македонија, Скопје	1986	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 3
2.	Код	1T143
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење. Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / трет семестар Изборен: втора, трета и четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условности и специфични развојни законitosti. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на преткласичниот период, до првата генерација германски музички романтичари (вклучително: Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Менделсон).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u>			

		<ul style="list-style-type: none"> • потпис • Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 4			
2.	Код	1T004			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија - насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија - насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник, изведувач-соло пејач): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со				

	свкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.			
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви, полиритмија и полиметрија МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар, музички појави на 20. век, вежби во Це-клучеви и промена на клучеви). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен и вовед во тригласен.			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко			
	17.1.	Тестови		90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfège rythmiques (premier recueil 1-25, deuxième recueil 26-50)</i>	Paris: Max Eschig	1964
	2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd: UUB	1977
	3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd: UUB	1977
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 4			
2.	Код	1T024			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: енхармонски модулации со помош на: зголемен сектакорд, зголемен квинтсектакорд, зголемен терцквартакорд, намален септакорд и зголемен квинтакорд. Рекапитулација на енхармонските модулации. Зголемен секундакорд, алтерирани доминантен нонакорд, некои варијанти на алтерирани акорди. Вонакордски тонови: задржувалки, минувачки и свртнични тонови, <i>arpeggiature</i> , антиципација, педален тон, некои посебни аспекти на вонакордските појави. Рекапитулација.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано (дома и во наставата)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модулации и генералбас.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.		20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи		46 бодови		
	17.4.	Активност и учество		5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
3.		GENERALBAS (zbirka)	Beograd: Umetnička	1969		

				horalna i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Akademija	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965	
	2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962	
	3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997	
	4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989	
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 4				
2.	Код	1К114				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.					

11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Класична соната (два става) или варијации 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
	2.				
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 2			
2.	Код	1Т162			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	IV семестар	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење хорски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и анализа на партитурите. Свирење двогласни, тригласни и четиригласни композиции во современи клучеви (хомофони и полифони композиции од периодот на ренесансата).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 75 часа работа дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),		

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество		20		
	17.4.	Завршен испит		80		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Schinelli	Collana di composizioni polifoniche vocali sacre e profane	Edizionicurci - Milano	1960
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Д. Шуплевски	Зборник композиции за мешани хорови (избор од европската ренесанса)	Културно-просветна заедница на Македонија, Скопје	1986	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 4
2.	Код	1T144

3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пење. Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / четврти семестар Изборен: втора, трета и четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на словенските народи во првата половина на 19-тиот век, до француската музика од втората половина на 19-тиот век (вклучително со неа - без музички импресионизам).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
	2.					
	3.					

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава I
2.	Код	1T081
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби				
11.	Содржина на предметната програма: Методика на музичката настава како предмет. Музичко воспитание и образование во севкупниот образовен процес. Улогата на музичкото воспитание во развојот на детето. Историски развој на музичката педагогија				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 50 + 100 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 / часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	95/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самовалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Vasiljević Zorislava	<i>Metodika muzičke pismenosti (I deo)</i>	Beograd: FMU	2000
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb: Muzicka Akademija	1982	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 5			
2.	Код	1K115			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна				

	фактура на пијанистичка литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
	2.				
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички инструменти со основи на аранжирање 1			
2.	Код	1Т543			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со техничките и звучните особености на музичките инструменти, нивно нотирање во партитурата, развивање на способност за аранжирање на музички дела и користење на технологија за нивна изведба при создавање на делата.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на сите оркестарски и популарни инструменти; амбитус на инструментите; транспозиција на инструментите во партитурата; тембрални карактеристики на инструментите; технички можности на инструментите; артикулација; типови на аранжмани и изведувачки состави; избор на инструменти и нивно комбинирање; користење на софтвери за аранжирање. Студентите треба да изработат: еден аранжман за мелодиски инструмент и пијано; еден аранжман за училишен состав.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				

13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			96 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			4 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Полагање на три теста			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дудка, Ф.	<i>Основи нотной графики</i>	Киев: Музична Украина	1977
		2.	<i>Obradovic, A.</i>	<i>Uvod u orkestraciju</i>	Beograd: UUB	1978
		3.	<i>Despic, D.</i>	<i>Viseglasni aranzmani</i>	Beograd: UUB	1975
		4.	<i>Despic, D.</i>	<i>Muzicki instrumenti</i>	Beograd: UUB	1979
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 1			
2.	Код	1T071			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/прв семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/трети семестар МТП со насоки: Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичката форма. Методологија на анализа на музичките форми. Едноделни форми. Проста дводелна форма. Проста дводелна репризна форма. Проста триделна форма. Сложена триделна форма.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 5
2.	Код	1T145
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија. Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти,

		Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година / петти семестар Изборен: трета и четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од доцниот Романтизам во германската и австриската музика, до националните музички школи кај балканските народи (без македонската музика).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe III	Zagreb	1976
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 2			
2.	Код	1T082			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6

8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби			
11.	Содржина на предметната програма: Фактори на квалитетната музичка настава. Современи тенденции на музичката педагогија. Детскиот музички развој и музичката дејност. Психофизичките основи на музичката дејност (музичките способности и музикалноста, психичките процеси, индивидуално-психолошките својства на личноста)			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ECTS x 30 часови = 180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 50 + 100 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	50 / часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		95/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Mirković-Radoš K.	<i>Psihologija muzičkih sposobnosti</i>	Beograd	1983	
2.	Rojko Pavel	<i>Psihološke osnove intonacije i ritma</i>	Zagreb: Muzicka Akademija	1982		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 6			
2.	Код	1K116			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за				

	интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Соната (два става), концерт или варијации 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				

		3.				
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички инструменти со основи на аранжирање 2				
2.	Код	1Т544				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Музички инструменти со основи на аранжирање 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со техниките и звучните особености на музичките инструменти, нивно нотирање во партитурата, развивање на способност за аранжирање на музички дела и користење на технологија за нивна изведба при создавање на делата.					
11.	Содржина на предметната програма: Аранжирање за гудачки оркестар; индивидуалност на инструментите; хомофона фактура; полифона фактура; придружба на солисти; транскрипции за пијано; аранжирање за дрвен дувачки квинтет и метален дувачки квинтет. Студентите треба да изработат: еден аранжман за гудачки оркестар; еден аранжман за дрвен дувачки квинтет; еден аранжман за метален дувачки квинтет.					
12.	Методи на учење: Групна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи			/ часови

	активности	16.2.	Самостојни задачи	45 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко			
	17.1.	Тестови		96 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		4 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.	
	Литература			
		Задолжителна литература		
	22.1.	Реден број	Автор	Наслов
		1.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика
		2.	Обрадовиќ, А.	Основи на оркестрација
		3.	Деспиќ, Д.	Вишегласни аранжмани
		4.	Деспиќ, Д.	Музички инструменти
			Издавач	Година
			Белград	
			Белград	
			Белград	
		Дополнителна литература		
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов
		1.		
		2.		
		3.		
			Издавач	Година

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 2
2.	Код	1T072
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра,	Факултет за музичка уметност - Скопје

	оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/втор семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/четврти семестар МТП со насоки: Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Рондо. Варијациони форми. Вокални форми				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			

		За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):				
		<ul style="list-style-type: none"> • потпис • Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaversonaten	G. Henle Verlag	2006
		3.	W. A. Mozart	Klaversonaten	G. Henle Verlag	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкална форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 6			
2.	Код	1Г146			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија. Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година / шести семестар Изборен: трета и четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков			

		Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 5		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законitosti. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.			
11.	Содржина на предметната програма: Историја на македонската музика, од античкиот период па се до денес.			
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко			
	17.1.	Тестови	90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација		
22.	Литература			

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe III	Zagreb	1976
	2.	Hodeir, Andre	La musique depuis Debussy	Paris	1961
3.	Cage, John	Radovi i tekstovi 1939 - 1979	Beograd	1981	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
3.					

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 3			
2.	Код	1T083			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на музичка настава 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби				
11.	Содржина на предметната програма: Видови на детската музичка дејност (значење, специфики, проблеми при нивното вклучување во наставата). Наставни методи, постапки и техники за реализирањето на видовите на музичката дејност во наставниот процес				

12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ECTS x 30 часови = 150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 50 + 70 = 150				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	50 / часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	70 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови	90/ бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Шуплевски, Д.	<i>Уметноста на хорското пење</i>	Скопје: СОКОМ	1999	
2.	Wright, Craig	<i>Listening to Music</i>	West Group	1996		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Инструментална полифонија 1			
2.	Код	1Т273			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: трета година/петти семестар МТП со насоки: четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: формирање на барокниот полифон (контрапунктски) стил, карактеристики на барокниот контрапункт, двогласен став, имитација и канон во барокниот контрапункт, обртен контрапункт, секвенцата во полифоните форми, инвенција.				
12.	Методи на учење: предавања, слушање музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска и практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/ часови
		16.2	Самостојни задачи		45 часови
		16.3	Домашно учење		45 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови		30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60.9 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70.9 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови , самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peričić, Vlastimir	Instrumentalni i vokalno–instrumentalni kontrapunkt	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Piston, Walter	Counterpoint	New York/London: W.W. Norton & Company Inc.	1962
		2.	Skovran, Dušan i Vlastimir Peričić	Nauka o muzičkim oblicima	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1986
3.	J. S. Bach	Inventionen und Sinfonien - Urtextausgabe	Edition Peters	1973		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 3
2.	Код	1T073
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка

		теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/трет семестар Музикологија: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Сонатна форма. Сонатно рондо. Полифони форми.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
		3.	W. A. Mozart	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 1			
2.	Код	1Т221			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/трети семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4

8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма				
11.	Содржина на предметната програма: Висинскиот аспект на музичкото дело. Хармонија – општ поим. Елементи на хармонскиот јазик: слог и фактура, акорд. Елементи на хармонска анализа на музичкото дело				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+ 30+60 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)				
	17.1.	Тестови			95 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)	ФМУ	2005
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа	ФМУ	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеење	Скопје: Матица	1995
		2.	Bartok, B.	Bagatelles	Dover Publications	1981
		3.	Bartok, B.	Mikrokosmos	Boosey & Hawkes	1940
		4.	Чайковский, П.	Детскиот альбом	Москва: Музыка	1979
		5.	Николовски, В.	Младински албум	СОКОМ	1960

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1			
2.	Код	1Г203			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Дауговски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воспитно-образовната цел на наставната програма за изучување на Орфовиот и народен инструментариум има за цел да развие теоретско знаење и практична вештина кај идните музички педагози, а преку нивната педагошка дејност во иднина и овие музички инструменти да најдат своја практична примена во наставните програми по хор и оркестар, како во основното образование, така и во средните музички училишта.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставната материја. Од особена важност е примената и на детските (Орфов) и народни инструменти во				

	музичката едукација на учениците од сновното и средното музичко образование. - Изведувачка техника на музички инструмент од психофизички аспект. Антропологија на звукот како физичка појава. Ритам и мелодија. Народните инструменти во традиционалното и детското музичко творештво. - Запознавање со Орфовиот инструментариум кои ќе бидат предмет на теоретско и практично изучување : металофон, барабанче, триангал, свончиња, чинели, дрвени стапчиња, разни тропалки и други самоправски едноставни звучни предмети - инструменти. - Народни инструменти: Основи на техниката на свирење на детскиот инструмент кавалче (дудуче). Техника на дишење. Основна тонска низа на кавалчето во Ц - штим, апликатура на десната и левата рака. - Тамбура, тапан, (држење на инструментот, позиција на прстите и озвучување на инструментот). Мелодиско-ритмички вежби.			
т	Методи на учење: Предавања. Органологија - теоретско и практично запознавање со антропологијата на Орфовиот и народниот инструментариум, поединечно. Основи на изведувачка техника. Мелодиско - ритмички вежби на час. Учење по слух. Читање на нотен текст. Анализа на примери во класичната, традиционалната музика, како и во популарните жанрови каде се применети Орфовите и народните музички инструменти (домашна задача за студентите). Дискусии.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15+35+10 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	35 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа
17.	Начин на оценување - нумеричко			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Домашна задача: 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество на час	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Стекнување право на потпис: -Редовност (до 4 отсуства) -Активност на час Полагање на завршен испит:		

		Редовност и активност на час (стекнати вештини-изведувачки техники на неколку Орфови и народни инструменти).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација, јавна презентација на стекнатите вештини (индивидуално и групно) од изведувачката техника на Орфови и на народен инструментариум.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Проф. м-р Драган Даутовски	“Тамбурата во Македонија”	ДД КЈУ Продукција	2011 г.
		2.	Проф. м-р Драган Даутовски	“Кавалот во Македонија” Скрипта	ДД КЈУ Продукција	Во фаза на издавање
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Проф. Драган Даутовски	Избор од традиционални инструментални, ороводни и песнопојни мелодии - скрипта	ФМУ	1996
		2.	Проф. м-р Драган Даутовски	Орнаментите во традиционалната музика во Р. Македонија и нивната звучна реализација на тамбура	ФМУ	2008
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на музичката настава 4			
2.	Код	1Т084			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на	Положен испит по Методика на музичка настава 3			

	предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по музика во воспитно-образовните установи за општо образование и специјалното музичко образование Стекнување сознанија за историските, теориските и практичните аспекти на методика на музичка настава во корелација со музичката педагогија и музичката психологија, како и актуелните општествени состојби			
11.	Содржина на предметната програма: Специфики на наставата по музика во основно и средно општо образование и по теориските предмети во основните и средните музички училишта. Планирање на наставата. Методи на оценување.			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ECTS x 30 часови = 150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 50 + 70 = 150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	50 / часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	70 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		85/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Коларовска-Гмирја Викторија	Авторизирани предавања	ФМУ	2001
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори	<i>Оценување на знаењата и способностите на учениците со примена на Блумовата таксономија</i>	Скопје	2010
	2.	Група автори	<i>Наставни програми по предметот музичко образование за основното образование</i>	Скопје: БРО	2019-21
3.	Група автори	<i>Наставни програми по предметите солфеж со елементарна теорија на музиката и теорија на музиката за основното музичко образование</i>	Скопје: БРО	2010	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Инструментална полифонија 2			
2.	Код	1Т274			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: трета година/шести семестар МТП со насоки: четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Инструментална полифонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот Инструментална полифонија има за цел да ги запознае студентите со типовите на инструменталните полифони форми на музичките дела и полифони постапки во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање, анализирање и употребување со цел практично да се применат сознанијата во образовниот, научно-истражувачкиот и исполнителскиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	тригласен став, фуга, останати барокни инструментални полифони форми.				
12.	Методи на учење: предавања, слушање музика, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска и практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови		30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Peričić, Vlastimir	Instrumentalni i vokalno-instrumentalni kontrapunkt	Beograd: Univerzitet Umetnosti

		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Piston, Walter	Counterpoint	New York/London: W.W. Norton & Company Inc.	1962
		2.	Skovran, Dušan i Vlastimir Peričić	Nauka o muzičkim oblicima	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1986
		3.	J. S. Bach	Inventionen und Sinfonien - Urtextausgabe	Edition Peters	1973
		4.	J. S. Bach	Das Wohltemperierte Klavier I, II	Breitkopf und Härtel	1866

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 4			
2.	Код	1T074			
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/четврти семестар Музикологија: Трета година/шести семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Циклични форми. Музички форми во првата половина на XXвек. Музички форми во втората половина на XXвек.				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив	4ECTS x 30 часови = 120 часови			

	фонд на време					
14.	Распределба на расположивото време		30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	ФМУ	1994
		2.	L. v. Beethoven	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
		3.	W. A. Mozart	Klaviersonaten	G. Henle Verlag	2006
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984

		3.				
--	--	----	--	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 2				
2.	Код	1Т222				
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/четврти семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/шести семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонска анализа 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма					
11.	Содржина на предметната програма: Елементи на хармонскиот јазик (продолжување): модална организација на музичкото дело, модулација. Раслојување на музичката материја. Историски развој на хармонијата. Хармонска анализа на музичкото дело					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+60 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)					
	17.1.	Тестови		95 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				

	17.3.	Активност и учество			5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студенски анкети, самоевалуација		
	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)	ФМУ	2005
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа	ФМУ	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеене	Матица	1995
		2.	Лист, Ф.	Песни (в 3-х тома)	Москва: Музыка	1980-82
		3.	Мусоргский, М.	Собрание романсов и песен	Музгиз	1960
		4.	Прокофьев, С.	Мимолетности	Санкт-Петербург: Композитор	1993
		5.	Шостакович, Д.	24 прелюдии оп. 34	Москва: Музыка	1966

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 2
2.	Код	1Т204
3.	Студиска програма	Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија.

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Даутовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воспитно - образовната цел на наставната програма по предметот изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум има за цел да развие теоретско знаење и практична вештина кај идните музички педагози, а преку нивната педагошка дејност во иднина и овие музички инструменти да најдат своја практична примена во наставните програми по хор и оркестар, како во основното образование, така и во средните музички училишта.				
11.	Содржина на предметната програма: Наставната програма по предметот изведувачка техника на Орфов и народен инструментариум е предвидена да одговори на се поголемиот интерес кај учениците од основните и средните музички училишта а како рефлекс на актуелноста пред се на народните музички инструменти во музичкиот живот во Македонија и светот воопшто. Целите и задачите на наставата е на идните теоретичари и музички педагози да им се дадат основни навики и вештини од областа на изведувачката техника на Орфов и народен инструментариум. Суштинската внатрешност на наставната програма е развивање на способност кај идните музички педагози да ги откриваат, вреднуват и почитуваат трајните вредности на нашата изворна музика, и како такви да ги пренесуваат на идните генерации. Мелодиско ритмички вежби и обработка на традиционални вокално-инструментални напеви и мелодии од богатото детско фолклорно творештво и креирање на репрезентативен репертоар.				
12.	Методи на учење: Предавања. Органологија - теоретско и практично запознавање со антропологијата на Орфовиот и народниот инструментариум, поединечно. Основи на изведувачка техника. Мелодиско - ритмички вежби на час. Анализа на примери во класичната, традиционалната музика, како и во популарните жанрови каде се применети Орфовите и народните музички инструменти (домашна задача за студентите). Дискусии.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15+35+10 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	35 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		Домашна задача: 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Стекнување право на потпис: -Редовност (до 4 отсуства) -Активност на час Полагање на завршен испит: Редовност и активност на час (стекнати вештини-изведувачки техники на неколку Орфови и народни инструменти).	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација, јавна презентација на стекнатите вештини (индивидуално и групно) од изведувачката техника на Орфов и на народен инструментариум.	
Литература			
22.1.	Задолжителна литература		
	Реден број	Автор	Наслов
	1.	Проф. м-р Драган Даутовски	“Тамбурата во Македонија”
	2.	Проф. м-р Драган Даутовски	“Кавалот во Македонија” Скрипта
22.2.	Дополнителна литература		
	Реден број	Автор	Наслов
	1.	Проф. Драган Даутовски	Избор од традиционални инструментални, ороводни и песнопојни мелодии - скрипта
	2.	Проф. м-р Драган Даутовски	Орнаментите во традиционалната музика во Р. Македонија и нивната звучна реализација на тамбура
	3.		
	Издавач	Година	
	ДД КЈУ Продукција	2011 г.	
	ДД КЈУ Продукција	Во фаза на издавање	
	ФМУ	1996	
	ФМУ	2008	